

De gamle venstremænd, som sakker af (3)

Taler

Gunnar Knudsen

Dato

10 mars 1908

Sted

Stortinget

Omstendigheter

Trontaledebatt

- 1 Det vilde ikke falde vanskelig for mig at kunne gjengjælde den kompliment, som den ærede statsminister gav mig, da han sluttete sit foredrag; jeg har hørt saa mange historier om den ærede statsminister selv, som peger akkurat i samme retning. Men jeg skal give afkald paa at fortsætte debatten paa det grundlag.
- 5 Hans haanlige bemærkninger om landsvenstremødet og om den «gruppe», som han kaldte stortingets venstreforening, skal jeg ogsaa lade fare. Jeg er overbevist om, at de vil blive lagt merke til; ikke alene her i salen, men over det hele land, og de vil ikke blive taget feil af.
- 10 Ikke for det: de overrasker ikke mig. Det har til alle tider været saa, at der er en del gamle venstremænd - ikke netop gamle af aar, men folk, som falder af eller «skalles af», som han selv udtrykte sig - som ikke følger med i de nye opgaver, som til enhver tid stilles for et fremskridtsparti som venstre. Der er en del saadanne personer, som efterhaanden sakker af - det viser al erfaring - og til dem
- 15 hører ogsaa den ærede statsminister - det har længe været paa det rene - og ligesaa chefen for handelsdepartementet; han hører til denne samme gruppe af de gamle venstremænd, som vi nok præsenterer gevær for, men til hvem vi siger: vær saa god, dere faar blive, men vi marscherer videre. Jeg brugte det udtryk, og jeg er overbevist om, at det udtryk er ganske prægnant og korrekt og viser
- 20 stillingen. Det vil saa være til enhver tid. Der ligger ingen haan eller uvilje i disse betragtninger; men det er et faktum, at det er endel mennesker, der efterhaanden, som aarene gaar, slakker af og i sine betragtninger og i sine ideer gaar over til efterhaanden at blive konservative; det er en overgang, som ikke er sjelden - det er et faktum.

25

Forøvrig vil jeg bare bemærke, at jeg sagde ikke, at handelsdepartementets chef havde til hensigt at tømme vore fjelde for malm, men jeg sagde, at hans system

fører dertil og regeringens system i det hele fører dertil, at vore fjelde tømmes
30 for malm. Bliver denne regering siddende i mange aar, saa skal vi se, hvad der
bliver igjen af vore naturherligheder. De bliver overgivet til udlændinger, og de
bliver tømt for sine rigdomme - det kan man være ganske sikker paa - hvis ikke
skoen her tages i en ganske anden haand, hvis der ikke gjør sig ganske andre
opfatninger gjældende. Men skal man dømme efter de koncessioner, som hidtil
35 har været givet, og efter de udtalelser, som er faldt fra handelsdepartementet, saa
maa man være berettiget til at sige, at inden forholdsvis faa aar er de malmfelter,
som er noget værd, væk, de er overgaaet paa udenlandske hænder og nota bane,
for evige tider, der er ingen begrænsning.

40 Man siger, at her er felter, som kan staa i hundreder af aar. Jeg ved ikke, om man
har saadanne paa norsk side, kanske man har det; men staar de i hundreder af
aar, disse felter, saa har ogsaa udlændingerne erhvervet dem for hundreder af
aar. Havde man endda den begrænsning, at de efter en viss tid kom tilbage
under nævnte styre, norsk styre, norsk ledelse og norsk eie, da var det en anden
45 sag, da kunde jeg være med paa det; men det er hverken at tænke paa eller at tale
om.

Kilde

Stortingstidende 1908, s. 718

URI

<https://www.virksommeord.no/tale/de-gamle-venstremaend-som-sakker-af-3>